

נאָטִיצֵן צו אַ לערנְפֶּלאָן (פֿעלִיעָטוֹן)

פֿון ג. ק. לערעער

פסדר הערט מען טענות אָז חינוך דאָרכַ וווערן מער מאָדרען, צוגעפֿאָסט צו דער צייט. אָט לייגן מיר פֿיר אַ פָּאָר אוֹלְגָאָבעָס ווּאָס זָאָלָן אוֹיסְקָילָן יונעטם בלוייז. מאָכָט זִיכְעָר אָז אַיר ווַיִּסְטַּדֵּר דַּי עַנְטַקְעָרָס אַיְידָעָר אַיר דַּעֲרָלָאנְגָט דַּי הַיְמָאָרְבָּעָט אַיְינְרָעָתְלִימְדִים. הַצְלָחָה רַבָּה:

א. שְׁפַרְאָךְ אָוּן גַּעַשְׂכִּטָּע

1. צִיכְיָן אַ לִינְיָעַ צְוִוִּישָׁן דַּי וּוּעָרְטָעָר ווּאָס זִינְגָּעָן אַ פָּאָר.

די השגות	די פֿאָרְבָּן
די זָאָכָן	די קְרִיוּודָעָס
די נָאָשָׁן	די חַיּוֹת
די מָוחָות	די גַּעַטָּעָר
די בַּיְמָעָר	די תִּרְצָחִים
די שָׁאָדָנָס	די אַנְטְּשָׁוְלְדִּיקְוָנְגָעָן
די קָאָרָס	די צִּקְעָרָן
די פֿיְרָעָס	די הַיְמָעָן

2. צִיכְיָן אַ לִינְיָעַ פֿון נָאָמָעָן פֿון חֻמְשָׁ-סְפַּר צָוָם ווּאָרָט, ווּאָס בָּאַשְׁרִיבָט אִם צָוָם בְּעַסְטָן.

בראשית	גָּאָט בְּרוּךְ-הָוָא
שםות	דָּאָס סְאָלָק יִשְׂרָאֵל
וַיִּקְרָא	מְצֻוֹת אָוּן מְעַשְׁיָם טָוְבִּים
בְּמָדְבָּר	יִסְוְרָרִים אָז אַ זִּינְגָּעָן
דְּבָרִים	דַּי מִידְינָעָר פֿרוּעָן
דָּעָר אָוְמְבָאָקְעָנוּדוּדִיקָעָר אַיְבָעָרְשָׁטָעָר	

ג. פֿאָרְשָׁטִיְין דַּי וּוּעָלָט אָרוּם זִין

1. אַינְ לַיְדִיקְן אָրָט אָוֹנְטָן, גִּיט אָז אַ נְוּמָעָר פֿון צָעַן צִּיְּפָעָרָן ווּאָס בָּאַשְׁרִיבָט דִּיךְ צָוָם בְּעַסְטָן, אָוּן אַ פָּאָרָאָל פֿון אַכְטָה
אותיות אָדָעָר נְוּמָעָן. הָאָט נִישְׁתְּמוֹרָא פֿאָרָן זִין שְׁעַקְעָרִישָׁ!

2. פֿון ווּאָנָעָן שְׁטָאמָט דִּינְן בִּיבִּיסְטָרָע?

א. ווּאָס הַיִּסְטַּלְאָנדָד? זַי אַיְזַד אַ שְׁחוּרְטָעָע

ב. דַּי דָּאָמְינִיקָאָנָעָר רַעֲפּוֹבְּלִיקָעָר

ג. גָּאנְגָּא

ד. אַיךְ ווַיִּסְטַּנְאָנָה / זַי אַיְזַסְמָה אַ פֿרוּ

ה. פֿאָרְשָׁטִיְין דַּעַם אַיְגָעָנָעָם גּוֹף

3. וּוּעָר צְוִוִּישָׁן דִּינְגָּעָן מִיטְהָלְמִידִים אַיְזַדְעָר בְּעַסְטָרָע

א. פֿאָרְצָעָר?

ב. גַּרְעָפְּצָעָר?

ג. כְּרָאָפְּעָר?

ד. נָאָז-דְּלוּבָעָר?

ה. פישער?

נאכן פֿאָרַעַנְדִּיקָן דֵּי הַיְמָאָרְכָּעֶט: גַּיב זַי גַּלְּיִיךְ אֲפַּדְעַמְעַד לְעַרְעָר. כַּאֲטַשׁ מִיר וּוַילְּן זַיְן מַאָדָעָרָן, פֿאָרַשְׁתִּיעַן נִישְׁטַט טִילְׁטָאָטָע-מַאָמָעָס וּוֹאָס דָּאָס הַיִּסְט, אוֹן וּוּלְּן זַיְן אָפְרוֹפְּן אוֹיְף אָן אָוְמְפָאָסִיקָן אוֹיְפָן.